

موسسه حقوقی آوای عدالت سروش

آیین‌نامه سازمان بنادر و کشتیرانی مصوب ۱۳۴۸.۱۰.۱۳ کمیسیونهای دارایی مجلسین

آیین‌نامه سازمان بنادر و کشتیرانی/

مصوب ۱۳۴۸.۱۰.۱۳ کمیسیونهای دارایی مجلسین/

فصل اول - کلیات:-/

ماده اول - سازمان بنادر و کشتیرانی که در این آیین‌نامه اختصاراً سازمان نامیده می‌شود دارای شخصیت حقوقی است و بر طبق مقررات این آیین‌نامه اداره می‌شود./

ماده دوم - سازمان وابسته به وزارت دارایی بوده و مرکز آن در تهران است و سازمان می‌تواند با تصویب شورای عالی خود در هر یک از بنادر فعلی کشور و یا بندری که بعداً به وجود خواهد آمد دارای اداره یا شعبه باشد./

فصل دوم - وظایف و اختیارات:-/

ماده سوم - وظایف سازمان به شرح زیر است:-/

۱ - اداره امور بندری و امور دریایی بازرگانی کشور./

۲ - ایجاد و تکمیل و توسعه ساختمانها و تأسیسات و تعمیرگاه‌های بندری و دریایی بازرگانی و وسائل و تجهیزات مربوط و بهره‌برداری از آنها./

۳ - تهیه و تنظیم و اجرای مقررات بندری و دریایی و کشتیرانی بازرگانی طبق قوانین مربوط./

۴ - تنظیم امور مربوط به راهنمایی کشتیها با تصویب شورای عالی سازمان./

۵ - اداره امور تخلیه و بارگیری و حمل و نقل کالا در محوطه بنادر و انبار اداری در بنادر کشور (بنداری که سازمان دارای اداره یا شعبه است)/.

۶ - اداره شبکه‌های مخابراتی (رادیویی، تلگرافی، تلفنی، تله‌تایپ، و غیره) در دریا و خشکی برای تماس با کشتیها و بنادر تابعه و تهیه و تأمین وسائل مربوط با همکاری وزارت پست و تلگراف و تلفن./

۷ - نظارت کامل در امور کشتیرانی ساحلی و بازرگانی و مجاهدت در توسعه آنها و تأمین ایمنی عبور و مرور و انجام هر نوع اقدامی که در پیشرفت و توسعه فعالیت کشتیرانی‌های بازرگانی و ساحلی لازم باشد./

۸ - اداره و برقرار نمودن علائم و وسائل روشنایی دریایی و رودخانه‌ای برای تأمین ایمنی عبور و مرور کشتیها و شناورها./

۹ - ثبت کشتیها و شناورهای بازرگانی و تفریحی و خیریه دارای تابعیت کشور و اجرای مقررات مربوط./

۱۰ - اعطای گواهی‌نامه‌های صلاحیت فنی، دریایی و غیره به افراد و واحدهای دریایی طبق مقررات مربوط./

۱۱ - وصول حقوق و عوارض بندری، رودخانه‌ای و حق تخلیه و بارگیری و باربری و انبارداری و سایر درآمدهایی که بر طبق مقررات مربوط به وسیله سازمان یا سایر سازمان‌های دولتی برای سازمان وصول می‌شود./

۱۲ - اجرای قانون دریایی ایران و انجام وظایف مقرر در قانون راجع به اجازه تأسیس سازمان بنادر و کشتیرانی و سیر قوانین و مقررات مربوط./

۱۳ - تعیین نحوه استفاده و نرخ بهره‌برداری از تأسیسات و تجهیزات بندری و اموال منقول و غیر منقول سازمان و اجرای آن پس از تصویب شورای عالی./

۱۴ - تحقیق و مطالعه در امور بندری و دریایی و کشتیرانی بازرگانی./

۱۵ - تهیه و تنظیم برنامه سال بعد و همچنین برنامه‌های دراز مدت و اجرای آنها پس از تصویب شورای عالی سازمان/

۱۶ - بررسی طرح موافقت‌نامه‌ها و قراردادهای بین‌المللی مربوط به امور بنادر و کشتیرانی و دریانوردی بازرگانی جهت تقدیم به مراجع مربوط./

۱۷ - عضویت در سازمان‌های بین‌المللی مربوط به بنادر و کشتیرانی با موافقت شورای عالی سازمان و تصویب مجلسین./

۱۸ - شرکت در کنفرانس‌ها و مجامع بین‌المللی مربوط به بنادر و کشتیرانی./

۱۹ - تعیین منطقه آزاد در صورت لزوم و تهیه مقررات و شرایط استفاده از آن با موافق شورای عالی سازمان و تصویب مجلسین./

۲۰ - در اختیار گرفتن و اداره خطوط راه‌آهن از سوزن ورودی تا سوزن خروجی به محوطه بندر و همچنین دارا بودن واگنها و لوکودیزل‌ها و وسائل مربوط به آنها و وسائل ضروری دیگر جهت تأمین تخلیه و بارگیری کالا برای حمل به انبارهای سرباز و سرپوشیده./

۲۱ - تأسیس آموزشگاه تعلیم رانمایان و کارکنان دریانوردی بازرگانی و اعزام دانشجویان برای تحصیل در رشته‌های تخصصی به خارج از کشور باتوجه به احتیاجات سازمان./

۲۲ - صدور اجازه تأسیس اسکله و سایر تأسیسات و تجهیزات ضمن تصویب طرح مربوطه با داشتن حق نظارت در اجرا و بهره‌برداری./

۲۳ - صدور اجازه تأسیس دفتر، خانه ملوانان، رستوران و انبار و سایر تأسیسات لازم به درخواست متقاضیان صلاحیتدار. سازمان می‌تواند باتوجه به امکانات خود در بنادر زمین برای تأسیسات مزبور از طریق اجاره واگذار نماید./

۲۴ - واگذاری آن قسمت از خدمات سازمان که انجام آن از طرف بخش خصوصی به صرفه و صلاح می‌باشد به مؤسسات خصوصی واجد صلاحیت./

۲۵ - اهتمام در پایین آوردن نرخ کرایه حمل کالا به بنادر ایران با تجهیزات بنادر و تسریع در امر تخلیه و بارگیری و از بین بردن مدت انتظار نوبت‌گشتیها به منظور کمک به اقتصاد کشور./

فصل سوم ارکان:/

ماده چهارم - ارکان سازمان به قرار زیر است:/

الف - شورای عالی./

ب - هیأت عامل./

پ - مدیر عامل./

شورای عالی:/

ماده پنجم - شورای عالی از وزیر دارایی، وزیر راه، وزیر اقتصاد، فرمانده نیروی دریایی شاهنشاهی و مدیر عامل سازمان برنامه یا معاونان آنها تشکیل می‌شود./

ریاست شورای عالی با وزیر دارایی است و در جلساتی که وزیر دارایی حضور نداشته باشد رییس جلسه را اعضای حاضر انتخاب خواهند نمود./

ماده ششم - وظایف و اختیارات شورای عالی عبارت است از:/

۱ - تعیین خط مشی کلی سازمان./

۲ - تأیید تعرفه‌های حقوق و عوارض بندری جهت پیشنهاد برای تصویب مراجع مربوط./

۳ - تصویب بودجه سازمان./

۴ - تصویب گزارش سالانه سازمان./

۵ - اتخاذ تصمیم در مورد تحصیل وام یا اعتبار داخلی از بانکها و مؤسسات دولتی./

۶ - انتخاب اعضای هیأت عامل./

۷ - اتخاذ تصمیم درباره ارجاع دعاوی به داوری و تعیین داور و ختم دعوی به صلح./

۸ - تصویب طرح تشکیلات و شرح وظایف واحدهای تابع سازمان و آیین‌نامه‌های استخدام، بازنشستگی، بیمه، پس‌انداز و وام مسکن کارکنان بارعایت تبصره ماده (۱۱۲) قانون استخدام کشوری./

۹ - تصویب آیین‌نامه‌های مالی و معاملات و سایر آیین‌نامه‌های اجرایی سازمان./

۱۰ - تعیین حقوق و مزایای مدیر عامل و سایر اعضای هیأت عامل سازمان./

۱۱ - رسیدگی و اتخاذ تصمیم نسبت به موضوعات دیگری که در حدود مقررات این آیین‌نامه در دستور شورای عالی گذاشته می‌شود./

تبصره - شورای عالی می‌تواند در مواقع لزوم امور مالی سازمان را به وسیله کارشناسان رسمی و یا حسابداران قسم‌خورده مورد رسیدگی قرار دهد./

ماده هفتم - شورای عالی به طور عادی یا فوق‌العاده تشکیل می‌شود. جلسه عادی شورای عالی یک بار قبل از پایان تیر ماه هر سال برای رسیدگی به گزارش سالانه و سایر موضوعات مندرج در دستور جلسه و بار دیگر قبل از پایان آذر ماه برای بررسی بودجه و برنامه و تعیین خط مشی کلی سال بعد و سایر موضوعات مندرج در دستور جلسه تشکیل خواهد شد./

جلسه فوق‌العاده شورای عالی با تقاضای هر یک از اعضای شورای عالی و یا مدیر عامل تشکیل می‌گردد./

ماده هشتم - دعوت اعضای شورای عالی با رییس شوری است دستور جلسه در دعوتنامه ذکر می‌گردد و جلسات شورای عالی با حضور لااقل سه نفر از اعضا رسمیت خواهد یافت و در هر حال تصمیمات شورای عالی با رای سه نفر معتبر خواهد بود./

هیأت عامل:/

ماده نهم - هیأت عامل سازمان مرکب است از مدیر عامل و چهار عضو که سمت معاون سازمان را هم خواهند داشت که از بین افراد واجد صلاحیت سازمان برای مدت سه سال انتخاب می‌شوند و تجدید انتخاب آنان برای دوره‌های بعد بلامانع است. مدیر عامل به پیشنهاد وزیر دارایی و تصویب شورای عالی با فرمان همایونی منصوب می‌شود و سمت معاونت وزارت دارایی را خواهد داشت و سایر اعضا به پیشنهاد مدیر عامل و تصویب شورای عالی و یا حکم وزیر دارای منصوب می‌شوند./

اعضا هیأت عامل موظفاً انجام خدمت نموده و جز انجام این وظیفه حق ندارند هیچ نوع شغل دولتی یا غیر دولتی دیگر داشته باشند (به استثنای مؤسسات خیریه) اعضا هیأت عامل حق ندارند در هیچ یک از شرکتهای کشتیرانی و یا شرکتهای سازمانهایی که به نحوی از انحاء فعالیت آنها انجام خدمات بندری و یا دریایی باشد سهیم و شریک باشند./

ماده دهم - وظایف و اختیارات هیأت عامل به قرار زیر است:/

۱ - تهیه طرح تشکیلات و شرح وظائف واحدهای تابع سازمان و همچنین آیین‌نامه‌های استخدام، بازنشستگی، بیمه، پس‌انداز و وام مسکن کارکنان و پیشنهاد آنها به شورای عالی./

۲ - تهیه طرح آیین‌نامه‌های مالی و معاملات سازمان و سایر آیین‌نامه‌های اجرایی و پیشنهاد آنها به شورای عالی./

۳ - تهیه بودجه و برنامه‌های سازمان و پیشنهاد آنها به شورای عالی./

۴ - تهیه گزارش سالانه سازمان برای طرح در شورای عالی./

۵ - پیشنهاد ارجاع دعوی به داوری و تعیین داور یا ختم دعوی به صلح به شورای عالی./

۶ - پیشنهاد تحصیل اعتبار یا وام داخلی از بانکها و مؤسسات دولتی به شورای عالی./

۷ - تهیه تعرفه حقوق و عوارض بندری و همچنین تغییراتی که در تعرفه‌های مذکور ضرورت پیدا می‌کند برای پیشنهاد به شورای عالی./

۸ - اظهار نظر در مورد کلیه مسائل مربوط به وظائف سازمان که از طرف مدیر عامل یا هر یک از اعضا هیأت عامل باید به شورای عالی پیشنهاد شود./

ماده یازدهم - رأی هیأت عامل به اکثریت معتبر است./

مدیر عامل:/

ماده دوازدهم - مدیر عامل بالاترین مقام اجرایی و مسئول اداره و حسن جریان امور و حفظ حقوق سازمان می‌باشد و وظایف و اختیارات او به شرح زیر است:/

۱ - اجرای مصوبات شورای عالی و هیأت عامل و انجام کلیه امور اداری و فنی و مالی سازمان طبق مقررات این آیین‌نامه و سایر قوانین و آیین‌نامه‌های مربوط./

۲ - استخدام و تعلیق و یا اخراج کارمندان و مستخدمین و تعیین شغل و حقوق ترفیع آنان در حدود بودجه مصوب و مقررات مربوط./

۳ - امضا اسناد و افتتاح حساب در بانکها و معرفی امضاهای مجاز و صدور اجازه پرداخت هزینه در حدود بودجه مصوب و مقررات مربوط./

۴ - نمایندگی سازمان در مقابل اشخاص و کلیه مراجع قضایی و غیر قضایی داخلی و خارجی با حق انتخاب وکیل و اعطای حق وکالت در توکیل تا یک درجه./

۵ - تنظیم گزارشهای وضع مالی و امور جاری و عملیات انجام شده برای تسلیم به شورای عالی./

۶ - اجرای مصوبات شورای عالی در مورد تحصیل اعتبار یا وام داخلی از بانکها و مؤسسات دولتی./

۷ - تعیین و تغییر ساعات کار واحدهای تابعه سازمان./

۸ - مدیر عامل می‌تواند به مسئولیت خود قسمتی از اختیارات خود را به هر یک از اعضا هیأت عامل و یا سایر کارکنان سازمان تفویض نماید./

فصل چهارم - امور مالی و استخدامی:/

ماده سیزدهم - سال مالی سازمان از اول فروردین ماه هر سال شمسی شروع و به آخر اسفند ماه همان سال ختم می‌شود به استثنای سال اول که ابتدای آن تاریخ شروع به اجرای این آیین‌نامه است./

ماده چهاردهم - مدیر امور مالی سازمان به پیشنهاد مدیر عامل و تصویب وزیر دارایی تعیین می‌شود و بر طبق مقررات مربوط وظایف محوله را انجام خواهد داد./

تبصره - اسناد مربوط به تعهدات مالی سازمان باید به امضای مدیر عامل یا نماینده او و مدیر امور مالی یا نماینده او برسد./

ماده پانزدهم - درآمدهای سازمان مندرج در بند ۱۱ ماده ۳ این آیین‌نامه که بر طبق مقررات مربوط وصول خواهد شد درآمد اختصاصی سازمان شناخته می‌شود و به همین عنوان در بودجه کل کشور منظور و هزینه‌های سازمان از محل درآمدهای مذکور پرداخت خواهد شد./

ماده شانزدهم - مازاد درآمد سالیانه سازمان به پیشنهاد هیأت عامل و تصویب شورای عالی برای توسعه و تکمیل بنادر و سایر تأسیسات سازمان قابل مصرف خواهد بود./

ماده هفدهم - سازمان می‌تواند مدت خدمت آن دسته از کارکنان خود را که مشمول مقررات تبدیل مستخدمین غیر رسمی به رسمی موضوع قانون استخدام کشوری و قانون بیمه‌های اجتماعی نبوده و به علت کهولت یا معلول بودن قادر به انجام وظیفه نباشند بر طبق آیین‌نامه‌ای که از طرف هیأت عامل تهیه و به موافقت شورای عالی و تصویب کمیسیونهای دارایی و استخدام مجلسین خواهد رسید باز خرید نماید./

آیین‌نامه فوق مشتمل بر هفده ماده و دو تبصره که به استناد ماده ۲ قانون اختیارات مالی و استخدامی سازمان بنادر و کشتیرانی و تشکیل کادر بنادر و گمرکات مصوب تیر ماه ۱۳۴۸ در تاریخ ۲۵ و ۱۰۳۰ ۱۳۴۸ به ترتیب به تصویب کمیسیونهای دارایی و استخدام مجلس سنا رسیده بود، در جلسات ۹ و ۱۳ بهمن ماه ۱۳۴۸ به ترتیب مورد تصویب کمیسیونهای دارایی و امور استخدام و سازمانهای اداری مجلس شورای ملی قرار گرفت./

/